

Det, der har været nævnt om integration, er bestemt også noget, som folkehøjskolerne skal tage op, og det, vi kommer til senere i dag om international udveksling, holdninger og ideer, er også ting, som højskolerne efter SF's opfattelse bør arbejde videre med i fremtiden.

De ting, der er nævnt i forslaget, løser bestemt ikke den krise, højskolerne er i. Men forslaget kunne også være værre, og fra SF's side vil vi arbejde for, at det kun bliver fase 1, og at der kommer en fase 2 med mere kød på, som reelt kan løse nogle af problemerne, reelt kan give højskolerne de folkelige oplysningsmuligheder som en god ballast for at leve videre og kunne give unge danskere noget helt specielt, så de bliver stærke mennesker, som kan klare sig i den globale udfordring, vi også står over for.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Da vores ordfører ikke er blevet rask siden det forrige punkt på dagsordenen, skal jeg oplæse følgende:

Enhedslisten er bekymret over den nytte-tænkning, der gennemsvyrer uddannelsespolitikken under denne regering. Al menneskelig dannelse og alt socialt samvær skal øjensynligt nyttemaksimeres eller afvikles, og i dette tilfælde er det højskolerne, der, som det hedder, skal moderniseres ved at kunne udbyde kompetencegivende uddannelser.

Som folkehøjskoleforeningen gør opmærksom på i sit hørings svar, hænger folkehøjskolerens krise sammen med, at de unge i dag udsættes for et enormt pres for at komme hurtigt igennem uddannelsessystemet og komme hurtigt ud på arbejdsmarkedet uden for mange svinkeærinder. Det går imidlertid ud over de grundlæggende dannelseselementer, som tager tid og kræver refleksion. Når regeringen svinger pilsken over de unge – og det lægger den op til at gøre i endnu højere grad med sit såkaldte velfærdsudspil – går det bl.a. ud over højskolerne, og for at overleve er højskolerne nødt til at gå ind på til en vis grad at blive en del af det etablerede uddannelsessystem ved at udbyde kompetencegivende uddannelsesforløb.

Vi synes, det er en tanke værd, om uddannelsesforløb, dannelse og møder mellem mennesker kun har værdi, når det kan måles og vejes. I dag er der i høj grad brug for, at mennesker kan mødes og udveksle synspunkter, tænke kritisk og få større forståelse for hinanden, og derfor skulle der laves en mere visionær plan for at bevare og styrke højskolerne. Vi ærgrer os derfor

over, at der ikke har kunnet findes flertal for de forslag, som folkehøjskoleforeningen har stillet, bl.a. om en elevstøtteordning. Den høje brugerbetaling på højskolerne forhindrer i dag mange i at tage et højskoleforløb, som de kunne have været glæde af, fordi de lange højskoleforløb modner mennesker.

Når det gælder de etablerede uddannelsesforløb, har det vist sig, at højskoleophold mindsker antallet af studieskift og frafaldsprocenten, men mindst lige så vigtigt er det, at folk får mulighed for at mødes med andre i nye rammer, tænke nye tanker sammen med andre og få nye perspektiver for sig selv og samfundet. Enhedslisten havde derfor hellere set et mere visionært udspil på højskoleområdet frem for at tilnærme vores unikke højskoler til det ordinære uddannelsessystem.

Kl. 21.30

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det undervisningsministeren.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

»Se ud! stryg duggen af sjælens rudel!« Det skrev Jakob Knudsen i indledningen til sin meget kendte højskolesang, som bruges så ofte ved højskoleindvielser.

Jeg er overbevist om, at højskolerne vil klare sig i fremtiden. Det siger jeg, fordi der er brug for skoler med indhold, åndsliv og fællesskab og med frihed til at gå nye veje og tiltrække nye befolkningsgrupper.

Danskerne har brug for dem. Det kan man se af, at tusinder af unge betaler af deres opsparede midler for at komme på skolerne uden nogen konkret belønning i form af kompetencer.

Samfundet har brug for dem. I en tid, hvor samfundet atomiseres, er der brug for højskolerens rum for fælles oplevelse, indsigt og identitetsskabelse.

Og det er jo muligt at fylde højskolerne. Det kan man se af, at nogle af skolerne faktisk gør det så fremragende, at deres elever anbefaler skolen til andre, så de uden nogen som helst reklame fortsætter med fulde huse. Hvis nogle højskolefolk efterlyser regeringens anerkendelse, har de den herved.

Vi vil også gerne anerkende højskolerne mere formelt. Jeg har, som det er nævnt, skrevet til vejlederne, at de skal huske højskolerne, når unge kan passe et højskoleophold ind i deres planer. Og med det lovforslag, som vi drøfter,